

Slovenska Država

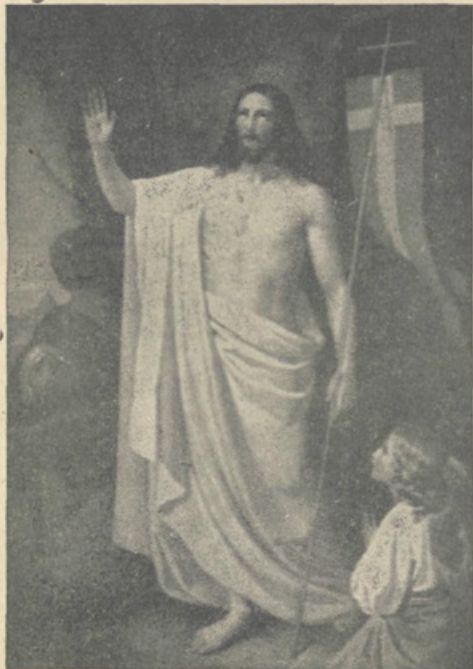
Štev. 3

CHICAGO, ILL., 20. MARCA, 1951

Letnik II.

KRISTUS, UPANJE NAŠE JE VSTAL

Za nami je jutro velikega petka, spet se glasi velikonočni spev Aleluja! Kristus je bil ponižan, ponižan do smrti na križu, toda tretji dan je vstal povečičan in dokazal svoje božanstvo. Velikanoč je za nas kristjane praznik veselega upanja. Veseli Aleluja budi v naših srcih vero v končno zmago Resnice. Danes sta Resnica in z njo vred tudi Pravica marsikje ponižani. V naši domovini, srčno ljubljene Sloveniji, je še danes veliki petek. Pravica in Resnica sta križani in z njima vred trpe verni Slovenci. Z njimi vred trpimo tudi mi, ki živimo v svobodnem svetu. Toda smo prepričani, da bo prej ali slej tudi za slovenski narod napočilo velikonočno jutro. Dan, ko bosta Pravica in Resnica spet dobili mesto, ki jima pripada. Verujemo, po sedanjih težkih preizkušnjah bo zasijalo zlato sonce svobode. Verujemo, da se bo izpolnila prerokba slovenskega vodnika dr. Antona Korošca: "Pot slovenskega naroda se šele začinja; ne v zaton, ampak v življenje: z vero v Boga in v samega sebe". Da, bratje in sestre! Iz današnjega trpljenja

bo šla naša narodna pot le navzgor k svobodi, kakor jo uživajo drugi narodi. V trpljenju in ponižanju, v zasmehovanju in krvi je slovenstvo pognalo korenine na globoko. V strahotah nacistične in komunistične diktature so se utrdile hrbenice. V bridkosti vsega doma živečega naroda, v hrepenenju po domovini v tujini živečih slovenskih sinov in hčera, je dozorel skrivnostni sad trpljenja :biser, ki ga danes kažemo svetu: namreč odločna volja PO SVOBODNI IN SUVERENI SLOVENSKI DRŽAVI

V TUJINI IZPOVEDUJEMO TO SVOJO HOTENJE, V TUJINI RASTE V NAŠIH SRCIH VERA IN NE-OMAJNO UPANJE V SLOVENSKO VELIKONOČNO JUTRO — NA DAN ZMAGE SLOVENSKE IN KRŠČANSKE MISLI.

Resnica je večna ker ima izvor v Večni Resnici — Kristusu, ki je vstal od mrtvih. Zato Resnica ne umre nikoli. Prav tako tudi ne njena posestrima Pravica. Slovenski narod bo zlomil okove, katere so mu naredili njegovi tirani; brez današnjega narodnega velikega petka najbrž tudi nikoli ne bi dočakali praznika narodnega vstajenja; v krvi, ki je tekla in še teče, se narod preraja. Kri mučencev je poroštvo lepše bodočnosti. Tisoče in tisoče jih je, naših bratov in sester, ki so svojo zvestobo Kristusu-Zmagovavcu smrti, njegovi Materi, naši slovenski Kraljici na Brezjah in slovenstvu zapečatili z mučeništvom. Ti mučenci z Lambertom Ehrlichom na čelu, prosijo za nas in za ves slovenski narod.

Bratje in sestre! Obhajajmo Velikonoč 1951 v trdnem upanju, da ne bo več tako dolgo, ko bodo zvonovi v osvobodjeni domovini, v naši lepi Sloveniji, oznanili zmago Resnice in Pravice med Slovenci in jih povabili k složnemu delu za lepšo bodočnost Združene in suverene Slovenske Države!

Mirko Geratič

Slovenska država – program, ki naj druží Slovence

Daleč so že, hvala Bogu, tisti časi, ko nekateri sinovi, čeprav jih je slovenska mati dojila, niso mogli doumeti, da Slovenka ne more roditi Jugoslovanov.

Za ozdravljenje je bilo treba občutiti na lastni koži bič raznovrstnih "ičevičevih" diktatur, treba je bilo razočaranj, treba je bilo iti preko ognjenega prečiščenja. Za stare dolgove smo morali plačati obresti na Turjaku, Grčaricah, na Ljubelju . . .

A človek, še prav posebno slovenski je tako zelo naiven! Če je res, da je človek edino živo bitje, ki se dvakrat spotakne ob istem kamnu, mislim, da to velja v dvojni meri za Slovence. O, kako hitro pozabimo slabe pa tudi dobre čase! Res je čas najodličnejše zdravlilo: pa bi se utegnili najti kdo, ki bi taki pasivni pozabi hotel vtisniti pečat velikodušnosti, povzdigniti jo na višino moralnih dobrin, skratka, primerjati tako pasivno pozabljenje zavednemu odpuščanju. Pa ima vsako človekovo dejanje le toliko moralne vrednosti, v kolikor je zavestno opravljeno.

Slovenci radi s ponosom govorimo o svoji narodni mladosti in žilavosti. Pa vendar bi mogel najti pri mnogih znake ostarelosti in komodne zasanjanosti. Naj mi bo dovoljeno primerjati narod z živim organizmom — s človekom. Lahko bi rekli, da je narod pomnožen posameznik.

(Nadaljevanje na 7. str.)

Vsem sodelavcem, čitateljem, prijateljem in podpisnikom Slovenske Izjave želimo, da bi to upanje in vero v vstajenje slovenske domovine poživili Velikonočni prazniki in pa, da bi Vstali Zveličar blagoslovil naše skupne plemenite napore.

*Konzorcij lista
"Slovenska Država"*

SLOVENSKA DRŽAVA

izhaja vsakega 20. v mesecu.

Naslov uredništva in uprave:

"SLOVENSKA DRŽAVA",

2217 So. California Ave., Chicago 8, Ill.

Za konzorcij: Mirko Geratič, Editor

Naročnina letno: Za USA \$1.20, za Canado \$1.50, Argentino 18 pesov, Brazilijo 50 cruzeirov, Anglijo pol funta, Avstrijo 15 Šil., Avstralijo 1 avstr. funt. Italija in Trst (F.T.T.) 600 Lir, Francija 400 frc.

Sloga v prizmi demokracije

Pojava "Slovenske Pravice", začetek "Slovenske Države", prav posebno pa še objava "Slovenske deklaracije" je povzročila dokajšnje razburjenje v krogu takomenovanega Slovenskega Narodnega Odbora in med delom njegovih pristašev. Njih reakcija je bila izražena in se še izrazuje v raznih inačicah negodovanja, stopnjujočega se od zmerne kritike preko pavšalne neobrazložene odklonitve pa do "ex cathedra" obsodbe, prizabeljene z izpadi in očitki take narave, da jih resnica ne bi mogla presejati skozi mrežo svojega sita. Zunanjo in javno obliko je to razburjenje dobilo v dr. Krekovi "Izjavi in prošnji Slovencem".

Govoril in podebatiral sem v zadnjih mesecih o "Slovenski Državi" in "Slovenski deklaraciji" s prenekaterimi osebnimi prijatelji in znanci, ki se štejejo za pristaše Narodnega odbora. Njih najpogostejši argument proti slovenskemu državnemu gibanju se bi dal izraziti nekako takole: "Osebnost se ne strinjam z dr. Krekovim očitkom, da so početniki te akcije tisti ljudje ki so že med vojno skušali rušiti slovensko demokratično protikomunistično skupnost. Res pa je, da se je z nastankom "Slovenske Države" in z objavo "Slovenske deklaracije" porušila sloga in edinost med slovensko emigracijo".

Sloga in edinost v pojmovanju demokratičnega reda predpostavlja nekaj, na kar se zedinimo, nekaj v čemer smo složni po prostovoljni svobodni odločitvi. Po tej ugotovitvi se vprašajmo: "Kje leži problem sloge in nesloge med slovensko emigracijo?" V slovenskem narodno in državopolitičnem programu! Na eni strani samostojna, suverena Slovenija, na drugi strani pa Federativna Jugoslavija, v kateri bi bila ena federalnih edinic Slovenija. Oni, ki pozivajo in rotijo na slogo in edinost, zahtevajo torej od nas, da se odpovemo svojem velikemu cilju. Suverena Slovenija pa nam je predragocena vrednota, da bi jo zavrgli v korist neke navidezne, fiktivne sloge, ki pa bi bila v resnici le sloga v molku in neaktivnosti.

Sloboda prepričanja je temeljni kamen prave, resnične demokracije. Bistvo svobode prepričanja pa je, da ima vsak poedinec pravico zavzeti svoj osebni odnos do političnih, socialnih, svetovnonazorskih, gospodarskih in kulturnih vprašanj. Ta pravica poedinca v demokratičnem

redu ni in ne more biti zanikana (z izjemo seveda, kjer bi tak odnos v zlorabljanju te pravice bil v opreki s pojmovanjem demokracije: komunizem, fašizem). Če bi bila poedinca ta pravica zmanjšana, ovirana ali popolnoma odvzeta, bi bil s tem porušen demokratični red.

Na osnovi te pravice smo zavzeli svoj odnos do vprašanja, kako naj bo v bodočnosti urejen naš slovenski dom. **Trdno smo prepričani, da je razvoj in obstoj slovenskega naroda najbolje zagotovljen v samostojni slovenski državi.** Naj oni, ki jim je naše gibanje trn v peti, enkrat za vselej vedo, da nas od našega slovenskega programa ne bodo odvrnile nobene izjave, nobene prošnje, nobene grožnje.

Sloga in demokracija redkokdaj utirata isto pot. "Sloga" je pogosto v najožjem sorodstvenem razmerju. s totalitarnimi oblikami na levi in desni. Njen ekvivalent na strani demokracije je svoboda prepričanja. Zato pa bodo vsi klici in pozivi k slogi — katerih prikriti namen je v resnici zagotoviti patent na narodno predstavništvo krogu ljudi, ki v luči dogajanj zadnjih let za predstavniško vlogo nimajo ne pravne ne moralne legitimacije — pri nas naleteli le na gluha ušesa.

Sloga, ki jo Slovenci res potrebujemo, pa je sloga v priznanju in spoštovanju pravice prepričanja tudi onemu, ki je "na drugi strani". Če bomo složni v tem, se bomo po končanem begunstvu lahko mirne vesti vrnili v osvobojeno domovino. O usodi slovenske domačije pa bo odločal ves slovenski narod, ne po formuli 99 odstotne "sloge", ampak s sodbo, temelječo v — svobodi prepričanja.

Mi se te narodove sodbe ne bojimo!

Lojze Dravljan, Los Angeles

NARODI IN DINASTIJE

V 18. stol je bila dinastija vse, — narod nič. Celo po francoski revoluciji, ki je poslala kralja in kraljico pod giljotino, je bila v ostali Evropi moč vladajočih dinastij tako močna, da so preživele tudi najhujše katastrofe. Ko je bila tedaj močna Prusija po Napoleonovih četah razbita in se je skrčila na polovico svojega obsega, je ostala dinastija Hohenzollernjev nedotaknjena.

Toda že v 19. stol. je pomen dinastij in kraljevskih visočanstev vedno bolj in bolj upadal. Narodi so se budili in zahtevali, da se upošteva tudi njihovi interesi. Ako poprej suvereniteta kronanih glav ni trpela poleg sebe nobene enakovredne moči, zlasti ko je plemstvo stopilo v njihovo službo, je polagoma, potom splošno izvajanega konstitucijskega sistema, nastopila nova, na široki bazi osnovana **suvereniteta naroda** in dinastije so se morale s to identificirati ako so hotele še obstajati. V tem je vzrok, da je na strašni nepravilnosti zgrajeni dinastični sistem, kakor je bil na višku svoje moči, prenehal. Vedno kadar so se vojskovale dinastije med seboj in se skušale druga drugo opehariti, so ostale potom svojih rodbinskih zvez, bi

rekli potom svojih stanovskih interesov, v stikih in pogajanjih. Zato svojih vojn niso vodili do popolnega uničenja nasprotnih dinastij. Na hrbitih svojih mučenih in izropanih narodov, so prišle končno kronane glave vedno do neke poravnave in je bil mir vpostavljen.

Prva svetovna vojna pa je pokazala, da nacionalni interesi narodov ne poznajo nobenih ozirov več in vezi do dinastij; da za njih v nobenem primeru niso več merodajne. Tako se je razsula Avstro-Ogrska, imenovana "jetnišnica narodov". Po lastni narodni in državni svobodi koprneči slovenski narodi so jo razbili. Toda iz razvalin prve svetovne vojne niso rešili svojih prestolov Habsburžani, niti Hohenzollernji niti Romanovci

Še predno je izbruhnila II. svetovna vojna so se poslovili iz evropskega pozorišča Burbonci v Španiji. Takoj po zadnji vojni pa se je laški narod odločil za republiko.

Tudi na Balkanu so prenehale eksistirati dinastije. Brez dvoma, da ti narodi, ki danes trpijo pod komunističnimi diktaturami, niso srečnejši. Prav tako pa se je tudi mentaliteta vseh teh narodov močno spremenila. Narodi ki so pretrpeli vse vrste diktatur, prav gotovo ne bodo nikdar izročili oblast enemu človeku, ki jim bo potem zopet vladal samovoljno in z obzrom na svoje koristi. Prav na Balkanu pa so najbolj pereči tudi nacionalni problemi.

Od bogatega venca okronanih glav, ki še danes predstavljajo državo in njeno moč, imamo danes kralje v Angliji in skandinavskih državah, v Nizozemski pa kraljico. Izgleda, da so v teh deželah dinastije močno zasidrane, prvič ker so v resnici postavljene na demokratični osnovi in so izraz demokratskega mišljenja razen tega pa predstavljajo simbolično narodno enotnost. Za Anglijo pomeni kraljevina obenem poslednji oklep, ki na zunanaj združuje v osebi kralja to kar je še ostalo od imperija.

Lani so v Belgiji imeli glasovanje o vrnitvi bivšega kralja. Dogodki v tej deželi, so nam jasno pokazali, da kjerkoli še obstojajo dinastije, ne posedujejo suverenitete v starem smislu, temveč je njihova suvereniteta podrejena suvereniteti naroda. Dinastije morejo obstajati le, če jih hoče imeti narod. V tem smislu se je izjavil belgijski kralj, ko je rekel, da se bo vrnil le če bo narod glasoval za njega.

Slovenci nimamo kralja. Zadnji slovenski vladarji so bili slovenski knezi v svobodni slovenski državi — Karantaniji. Če so nam potem v dolgih stoletjih zgodovine vladali tuji cesarji in kralji, dolgo ali kratko dobo in je moral naš narod krvaveti za nje, je to ena stran tragedije našega naroda. Čeprav smo danes samo seme izkrvavelega, nekdanj velikega, naroda, **smo ostali, smo in bomo ostali kot samobiten narod** z svojim jezikom, z svojo zemljo, z svojim značajem, z svojo kulturo in z svojo zgodovino. Imamo pravice kakor jih ima vsak drug narod na zemlji.

(Nadaljevanje na 7. str.)

DELAJ!

Velika naloga ustvaritve svobodne slovenske države in srečnejšega življenja vseh Slovencev zahteva glasnikov med brati in v svetu danes in zahtevala bo strokovnjakov na vseh področjih jutri. Kolikor boljše in kolikor složnejše se bomo na svoje naloge pripravili, toliko prej in toliko popolneje bomo izgradili svoj narodni dom.

Begunec, svobodni sin svoje trpeče domovine, zavedaj se svojih velikih dolžnosti in svojega velikega poslanstva! Postani glasnik srečnejše svobodne Slovenije med svojimi brati in v svetu! Ne obupaj, ako boš včasih glas vpijočega v puščavi, sam Kristus je mnogokrat bil! Ne boj se, ako te bo tudi kdo ozmerjal z izdajalcem! Živimo v časih, ko mora vsakdo, če le hoče, razumeti, da tisti ki zahteva za svoj nesrečni, tolikokrat opeharjeni narod najosnovnejših pravic, med katere brez dvoma spada tudi pravica svobodne narodne države, ne more biti izdajalec.

Ali je izdajstvo iti korak za korakom nasproti resnični svobodi in zahtevati danes to, kar je bilo včeraj nemogoče? Majniški deklaraciji so morali dodati besede "pod okriljem Avstro-Ogrske". Pozneje se je reklo "pod okriljem Jugoslavije", dokler se nismo končno približali srečnejšim časom, ko smemo reči — zadostno poučeni o pomenu besede "okrilje" — svobodno brez okrilja. Tudi ako bi namen naših narodnih voditeljev v začetku ne bil tak, bi — ali je — v toku "dogodkov" brez dvoma tak postal. Preteklost in sedanost je šola za vsakogar in za vse, ki naj bi nas naučila iz danih možnosti pravilno kovati srečnejšo bodočnost.

Dragi brat, danes si glas srečnejše Slovenije med brati in v svetu, a jutri boš vihtel težko kladivo in dejansko koval srečnejšo usodo svojega naroda doma. Pripravi se!

Le nekaj misli, katere poglobi, razvij, izvedi!

Hodi skozi svet z odprtimi očmi! Skrbno poberi vsako zrno, ki bi se moglo koristno presaditi na našo narodno njivo! Ko odločno odklanjaš ljulko, skrbno zbiraj pšenico! Zapisuj si v spomin in — da bo sigurneje — še na papir, vse kar bi se moglo koristno uveljaviti v naši novi Sloveniji! V svojem iskanju in delu izberi sebi primerno pot! Vendar ne podcenjuj moči svojih kril! Ako znaš resnično hoteti, boš pisal dneve svojega begunstva z zlatimi crkami v knjigo našega verskega in narodnega vstajenja. Zato pa — rasti v kreposti in vednosti! Uči se, uči, uči!

Na naši rodovitni zemlji še razmeroma zelo malo pridelamo uči se umnega in naprednega kmetijstva, da boš nekoč učil svoje brate doma! Si zidar? Postani zidar-umetnik! Si krojač? Postani krojač-umetnik! Siromašni čevljarček Bata se je s pridnostjo in razumnostjo povzpел do lastnika trvdke, ki je vzdrževala nad 40.000 zaposlencev. Seveda — Bata je postal najpreje — strokovnjak.

Izobrazuj se tudi izven svojega poklica! Poslušaj predavanja, čitaj dobre knjige! Moralne in materialne razvaline bodo

zahtevale celega človeka. Učiti boš moral z vzgledom in besedo. Vem, da si marsikdaj utrujen, a vendar boš našel še vedno preneko urico, ki ti bo odkrila bogastvo novih potih. Resnična demokracija je možnana le takat, kadar znajo državljani braniti svoje pravice in aktivno sodelovati v vodstvu in urejanju državi, kadar znajo zdravo presojsati in pogumno nastopati. Nepoučene ali brezbrizne mase so skoraj vedno orodje ali predmet izžemanja lažnih rodoljubov, izžemalcev, "koritarjev". Tega si gotovo ne želiš. Zatorej: izobrazuj se!

Glej, vržen si v tem smislu sreči v naročje. Previdnost te je poslala v visoko šolo tujine, da bi iz tuje učenosti izluščil pravo jedro in ga, ko se vrneš, položil na oltar domovine.

Ali boš to dosegel? Ali boš znal dati smisel in vrednost vsem svojim žrtvam? Vse zavisi od tebe.

Bodi neustrašeni glasnik svobodne slovenske države med brati in v svetu in vneto se pripravljaj na svoje bodoče naloge v domovini! Le tako, ljubi brat, bodo trdi dnevi tvojega begunstva prinesli bogat blagoslov tistim, ki jih ljubiš in le tako boš mogel nekoč v sreči in ponosu na sve-ti zemlji slovenski tudi ti reči:

"Naš ljubki, urejeni narodni dom, naša majhna, a svobodna in srečna državica, njena kultura in blagostanje, ljubezen in sloga med njenimi sinovi, njeno vstajenje in njena sreča je sad tudi mojih izkušenj in delo tudi mojih rok."

Matjaž.

Vstanimo bratje!

Vstanimo bratje, dani se,
črna končava se noč,
novo obdobje rodi se,
nova prešinja nas moč.
pojenjali bodo viharji,
razkadir se dim s pogorišč,
obeta nov dan se nam zarji,
na plan iz vseh skrivališč!

Mi časov smo novih znanilci,
prinašamo pravo prostost,
svobode resnične nosilci,
zatiramo zlo in slabost;
čvarji smo čiste Resnice,
višine so sončni nas cilj,
glasniki slovenske Pravice,
le z nami, kdor čist je in čill!

Od plodne ravnine panonske,
kjer prestol Pribine leži,
od krških gora do Jadrana
obale en klic se glasi:
Mi hočemo lastno državo
kot nam jo je dal že Valuk,
naš človek naj sodi nam pravo,
ne tujec, ne gozdni hajduk.

Korakajmo zarji nasproti,
pozdravlja nas knežji prestol,
prefeklosti slavne je priča,
bodoče svobode simbol.
Vihrajo slovenske zastave,
v Gospi Sveti v pozdrav nam zvoni
zdaj vrnejo dnevi se slave,

nov dan nam nasproti žari.

Zaupamo v božjo Pravico,
ki nam je podala naš raj,
Bog vidi in ve za resnico,
kdo todi živel je nekdat;
Brezjanska Marija sprosila
je nam že stoterih dobrot,
in ona ne bo dopustila,
da tujec potujči naš rod.

Zatoraj naprej v viharje,
ne bojmo se besnih valov,
pot vodi v sončne nas zarje,
pod prost in svoboden naš krov;
naprej za državo slovensko
naprej za svobodni naš dom,
in tolpo rdečo zločinsko,
Pravice razbije naj groml
B. PISTIVŠEK, Muenchen.

KAJ PIŠE SRBSKA "SLOBODNA TRIBUNA"?

Glasilo srbskih republikancev "Slobodna Tribune", ki izhaja v Parizu, piše v štef. 11. (nov. 1950) takole:

"Nočemo kralja, niti tega (Petra II. op. ur.) niti katerega drugega. Mi hočemo Svobodo, Pravico in Resnico! Hočemo, da bomo sami gospodarji v svoji hiši, a nikakor nočemo, da bi nam ti v naši hiši gospodovali. Mi hočemo tako demokracijo, v kateri ima besedo narod in da on uveljavlja zakone, a ne da nam zakone delajo žandarji s puškinimi kopiti, ne Oz-nini, niti ne oni stari" . . .

AMERIKANSKO - SLOVENSKI RADIO KLUB

(American Slovenian Radio Ass'n)
820 North Wabash Avenue,
CHICAGO 11, ILL.

Radijske oddaje se vrše vsako nedeljo od 1. do pol 2. pop. preko postaje WWCA (val. dolžina 1270).

Slovenci, privatniki in trgovci! Podpirajte slovensko podjetnost.

Voščila in oglase pošljite na naslov:
AMERIKANSKO - SLOVENSKI
RADIO KLUB,
820 North Wabash Ave.,
Chicago 11, Ill.

Informacije Vam bosta dala tudi Mr. dr. Ludvik Leskovar in Mr. Louis Novak, 820 Wabash Ave., Chicago 11, Ill.

Breitenau, Zg. Štajerska. — Zamisel o slovenski državi je dobra, čeprav je še morda daleč. Leta Titovine ne gredo brez sledu preko naše domovine. Kaj bo, je težko uganiti, to bo pokazala bodočnost. Da si želimo svoj dom in da hočemo biti sami gospodarji v svoji hiši, ne more biti izdajstvo na jugoslovenstvu. List "Slovenska Država" je in naj bo luč v današnji temi, ki naj sveti v našo bodočnost. Z užitekrom preberem vsakokrat Vaš list. Dopade se mi njegova zdrava zanešenost in jasni cilj. Želim Vam mnogo božjega blagoslova pri Vašem pionirskem delu. — M. L., kaplan.

Še en razlog več za ločitev od Beograda

(Dopis iz Švice)

Marsikateri Slovenci, katere naša ideja in zahteva po ustanovitvi nove države Slovenije še ni ogrela in zajela, skeptično odrekajo naši ideji raison d'etre. Prepričan, da taka naziranja ne izhajajo iz zle namere, temveč le iz napačne podučnosti in nepopolnega poznanja smernic, ki nam jih kaže polpretekla doba, sodim da služim slovenski stvari, če problem kratko objasnim. Hočem navesti le en odločilen razlog, čeprav bi jih imel celo kopico.

Kakor je mlajša generacija na lastni koži doživela in občutila, **Jugoslavija absolutno ni izpolnila pričakovanj, katere so Slovenci stavili nanjo.**

V kulturnem področju: Ker je že padla beseda o žalostnem dogodku, ko smo morali trgati najlepše strani iz slovenskih čitank, naj ta dogodek samo bežno omenim. Dejstvo je, **Beograd je po vsej sili hotel uničiti slovensko univerzo v Ljubljani.** To svoje težnjo je Beograd utemeljil z razlogom, da so državni dohodki preskopi in da je treba zmanjšati izdatke državnega proračuna (**Slovenija je največ prispevala k dohodkom državnega proračuna!**) Seveda ta motivacija ni motila Beograda da ne bi istočasno stalno povečeval svoje lastne univerze. Za take izdatke je imel Beograd denarna sredstva v obilni meri na razpolago (ta denarna sredstva so v pretežni meri prihajala iz Slovenije). Slovensko univerzo je v poslednjem trenutku rešil pokojni prof. Šerko, ki je na posvetu vseh fakultet predlagal, da je treba slovensko univerzo prekrstiti v Aleksandrovo univerzo v Ljubljani. Le tako si Beograd ni drznil ukiniti univerze svojega lastnega kralja. Blamaža bi bila prevelika. Dejstvo je tudi, **da Beograd do razpada ni dovolil polne medicinske fakultete.** Tako naš najvišji učni zavod ni bil popoln. Prav tako Beograd ni dovolil, **da bi Slovenci uresničili svoje težnje po ustanovitvi visoke šole lepih umetnosti.** Niti ni bilo misliti, da bi odpri vrata visoke šole gledališke umetnosti itd. itd. **Beograd je hotel po vsej sili zavirati naravno rast slovenske kulture.**

Gospodarstvo: Drži, da je bilo slovensko gospodarstvo obremenjeno z najvišjimi davki. S tem je Beograd dosegel dva cilja istočasno: Zagotovil si je **mastne dohodke** po eni strani, po drugi strani pa je **oviral premočan razvoj industrije v Sloveniji.** (Ker so bile davčne obremenitve v južnih krajih mnogo nižje, so imetniki kapitala gradili nove tvornice raje izven Slovenije). Z neoviranim razvojem industrije bi postali Slovenci gospodarsko premočni. **Po letu 1935 je Beograd z vso odločnostjo težil da se vsa važnejša industrija preseli v sredino države in v Srbijo.** To svojo gospodarsko politiko so utemeljevali, češ, da je Slovenija v strateškem pogledu preveč eksponirani del države. V času, ko je vojaško vodstvo še ni razpolagalo z zračno silo (letalstvom), bi ta u-

temeljitev držala. Toda v dobi, ko je poljubni del države bil dostopen sovražni zračni sili, je tak izgovor jalov. Treba je povdariti, da je za Slovenijo industrijski razvoj primarnega pomena, ker je naša zemlja preskopa in si moramo Slovenci s pomočjo industrije zagotoviti zaposlitev in gospodarski obstanek. Mimo grede omenjeno so za razvoj industrije posebnog v Sloveniji bili dani najboljši pogoji: Slovenija je imela v zadostni meri kapital na razpolago; slovensko prebivalstvo je na mnogo višji stopnji izobrazbe kot živelj v ostalih predelih Jugoslavije. Vsak gospodarstvenik pa ve da je to dejstvo pri organizaciji in razvoju industrije zelo važno. Tudi v gospodarski politiki je odločal Beograd na škodo Slovencev.

Politična organizacija: Naj omenim le primer jugoslovanske vojske. **V jugoslovanski vojski nismo imeli Slovenci nikakega vpliva.** Slovenec se je lahko dokopal le do stopnje častnika (poručnika). Slovenske polkovnike smo že lahko prešteli na prste in še ti so se morali z malimi izjemami docela posrbiti in pozabiti, da so sinovi slovenske matere, če so hoteli doseči to stopnjo. **Generala smo imeli samo enega** (če se prav spominjam, je bilo v jugoslovanski vojski 500—600 generalov!). Omenim še primer slovenskega generala Maistra. Kot polkovnik je ob prevratu v prvi svet. vojni rešil Maribor in severne predele Slovenije. S tem si je pridobil zasluge ne samo za Slovence, temveč za vso državo, ker je ustavil nemški vdor v državo. A kmalu je bil upokojen in s tem je bil njegov vpliv na jugoslovansko armado izključen. — **Prav tako nismo imeli Slovenci nikakega vpliva v zunanji politiki.** Vprav to bi bilo za Slovence zelo važno, ker smo Slovenci iz med vseh "jugoslovanskih" narodov imeli najmočnejše manjšine v zamejstvu (na Koroškem 100.000, v Italiji več kot 600.000 Slovencev). Torej je bilo predvsem slovensko vprašanje zunanje politično še nerešeno. Prav tako pa bi bilo tudi važno, da bi slovenski diplomatski zastopniki na Dunaju in v Rimu branili interese slovenskih manjšin v obeh državah. V zunanjem ministertvu je bilo zaposljenih neka 7 Slovencev toda to so bila samo subalternna mesta. Le za krajši čas so zastopali Jugoslavijo v zamejstvu Slovenci: bivši narodni poslanec Pogačnik na Dunaju, univerzitetni profesor dr. Pitamic v Washingtonu in Hribar v Pragi. Toda to so bila docela kratka razdobja. Beograd je kmalu postavil na vsa ta mesta svoje ljudi. — Prav tako so bila vsa ostala ministertva natrpna s srbskim uradništvom. Slovencev ni bilo mnogo v beograjskih ministertvih. **Važno je tudi dejstvo, da Beograd kljub vsem naporom dr. Korošca ni hotel nič slišati o slovenski avtonomiji.** Srbi so imeli politično organizacijo popolnoma v svojih rokah. Le tako je namreč Beogradu uspelo, da je izvajal svojo gospodarsko politiko v škodo Slovencev, prav tako pa tudi v kulturni politiki.

Še nekaj misli o Titovi Jugoslaviji. Podčrtati hočem le dejstvo, da so Titove komunistične tolpe proti koncu vojne v Slo-

veniji izgubile domala že svoj vpliv. Če bi bili ob koncu vojne prepuščeni Slovenci samim sebi, bi bil komunistični pokolj in strahovlada v kali zadušena. Ogrumni večini Slovencev so se zločini takozvane "Osvobodilne Fronte" (bolje rečeno za sužnjevalne fronte) pristudili. Toda v Slovenijo so prihrumele srbske, črnogorske, macedonske in bosanske druhalni tovariša Broza. O slovenski usodi je **zopet odločil Beograd.** Tudi danes **ne odločuje o usodi Slovencev doma toliko Ljubljana ki je prestolica takozvane Republike Slovenije, pač pa centralni komite KP Jugoslavije v Beogradu.**

Če strnemo izkustva iz predvojne in povojne Jugoslavije, pridemo nujno do bilance: V celotnem razdobju obstoja Jugoslavije (v tej ali oni obliki), **so nad našo usodo odločevali ne Slovenec ali Slovenci, temveč Beograd.** S tem, da se je Slovenija povezala z Beogradom, je delila z njim tudi svojo usodo. Če je v Beogradu kaka vojaška klika (general Petar Živković) ali Titova tolpa samozancev uspostavila diktaturo, potem je morala Slovenija, čeprav ni bila na to notranje niti najmanj pripravljena deliti usodo z Beogradom. Naša odločitev, da gremo odslej po svoji lastni poti, ni torej rezultat slepe politične strasti ali sovraštva, temveč hladnega premisleka. Do tega sklepa so nas privedli nad vse tragični dogodki preteklosti in sedanosti. **Ne gre več tako dalje, da bi Slovenec izročal Beogradu blanco ček, ne gre več tako dalje, da nam bo Beograd krojil našo usodo! Zato razirgajmo verige usodne povezanosti z Beogradom!** Naše izkušnje so prežalostne! In le radi teh težkih preizkušenj si hočemo sami utirati pot v prihodnost. Sami hočemo biti odgovorni za svojo usodo, saj nismo nikaki otroci več, temveč zrel in krepek narod. Zakaj bi se potem bali vzeti krmilo našega broda v svoje roke? V Beogradu naj se zgodi kar tam ljudje hočejo, mi se ne bomo vmešavali v njihove zadeve. **Mi pa hočemo da o naši usodi odloča slovenski državni parlament.**

Naj te skope utemeljitve zadostujejo vsakemu iskrenemu in poštenemu Slovencu, da nam poda svojo roko in gremo tako skupno roko v roki našemu visokemu in svetlemu cilju nasproti: **SLOVENSKI DRŽAVI.** Valuk

Naročajte in berite revijo

SLOVENSKA BESEDA

Izhaja v Buenos Airesu, Argentina. Letno izide 10 števil. Naročnina za USA je \$3.00

Pri založbi Slovenska Beseda se dobe:

- 1) Zgodbe mučeništva Slovencev,
 - a) Ušel sem smrti,
 - b) Na Božjo pot,
 - c) Vetrinje,
 - d) Zgodba Mausearjeve družine,
- 2) Šmartinski Vestnik.

V Združenih državah lahko naročite revijo tudi pri **Mr. Mirko Geratič, 2217 So California Ave., Chicago 8, Ill., USA.**

Podpisujmo slovensko Izjavo!

(Dopis iz Brazilije)

Pošiljam podpise Slovenske Izjave, katero so podpisali naši slovenski novonaseljenci! Veseli smo tega pomenljivega dogodka, da smemo tudi mi s svojimi podpisi dati duška temu, kar je v naših srcih. Slovenci! Slovenke! Prišel je čas, da sami vzamemo svojo usodo v roke. Nočemo biti več hlapci! Nočemo, da bi razni brezvestni politiki mešetarili z našo usodo. Bratje in sestre širom zemlje! Pokažite s podpisi slovenske Izjave, da hočete biti samosvoji, prosti, svobodni! Dokler bomo pod komando tujega naroda, magari naj se imenuje "brača", ne bomo nikdar svobodni! Danes imate že "federativno" Jugoslavijo; teror in izmозgavanje Slovenije in njenega delovnega ljudstva pa je pod beograjsko komunistično diktaturo še hujše. Ne varajte se in ne pustite se varati! Tako bo vedno ostalo dokler bomo samo delovna živina, tropa ovac, ki ji je lažje trpeti in umreti kakor pa misliti z lastno glavo. Zapomnite si: Vedno nas bodo izmозgavali, izkoriščali, terorizirali, pobijali pa naj bo centralistična ali federativna Jugoslavija, monarhistična ali komunistična! Zahtevamo minimum, kar je bilo že sto in stokrat povedano v današnjem času, po vseh zapadnih prestolicah, po vseh vodilnih današnjih možeh: svoboda duha, svoboda vere, svoboda političnega in narodnega prepričanja, svoboda narodne samoodločbe. To so temeljni kamni UNO, za te principe teče danes kri na Koreji. To, kar je zagotovljeno zadnjemu nepismenemu Azijcu, je zagotovljeno tudi slovenskemu narodu. Vprašanje je samo, ali smo prenehali biti narod hlapcev in najponižnejših podložnikov ali smo že postali zaveden narod svobodnih ljudi, ki se zaveda svoje časti in dela, ki hočejo živeti v narodni in politični neodvisnosti. Le kot svobodni narod, ki mu ne ukazuje več tujec, bomo stopili v krog drugih narodov. To so naši realni pogoji za bodočnost. Zato se borimo proti tistim, ki bi radi z nami trgovali kakor z nekim manjvrednim plemenom "jugoslavske nacije".

Slovenci! Slovenke! po vsem svobodnem svetu! Ne pustite se begati od tistih, ki si hočejo prisvojiti monopol borbe slovenskih beguncev za narodno osvoboditev. Podpisujte Slovensko Izjavo v največjem številu. Pomembna in zelo važna je, morda bolj važna kot si kdo izmed nas predstavlja. Je mejnik naše narodne zgodovine! Mejnik našega hotenja. Vsak, kdor je že podpisal Slovensko Izjavo, naj pridobi še enega! Tako bomo lahko z odločnostjo in svobodno izraženim sklepom šli k začrtanemu cilju: suverena Slovenska Država!

Še enkrat: Podpisujte Slovensko Izjavo! lb.

Ukrajinci pozdravljajo našo borbo

Glasiilo Ukrajincev "Ukrajinski Samostijnyk" (Ukrainian Independentist), ki izhaja v Muenchenu, Nemčija, prinaša v 6. številu od 6. februarja t. l. zanimiv članek o našem gibanju, katerega v izvlečku ponatiskujemo:

"Brez dvoma so Slovenci, ta mali slovanski narod najdalje potisnjeni na zahod, po razpadu Avstro-ogrske z velikim veseljem stopili v sožitje s Hrvati in Srbi. Dvajsetletno sožitje pod kraljem Aleksandrom in Petrom II. pa je pokazalo, da ni bila doba gospodarskega in kulturnega napredka tega malega divnega naroda ampak le borba proti velesrbski nadvladi, katero so Slovenci vodili pod vodstvom svojega najboljšega moža, dr. A. Korošca, izkoriščajoč vse politične momente.

Ves razvoj je vplival na politični nastroj in koncepcijo Slovencev v emigraciji. Čeprav so po prvi svetovni vojni si Slovenci bili za združeno državo, je danes velika večina na strani neodvisne države. Mi se ne moremo čuditi, da so Slovenci bili boljši pripadniki Jugoslavije kot Hrvati. Vzrok je v temu, da je ta mali narod izpostavljen kulturno-političnemu pritisku Nemcev in Italijanov na zahodu, smatral, da je nacionalno varen v slovanski zvezi na Balkanu. Jugoslavija pa jih ni mnogo zavarovala, pravzaprav — slovanski Srbi so prav tako pritiskali na Slovence kot neslovanski zapad.

Državne težnje Slovencev ostvarja Akcijski odbor z sedežem v USA in je glasnik vse slovenske samostojniške emigracije. Na čelu je dr. Ciril Žebot, profesor narodnega gospodarstva na Duquesne univerzi v Pittsburghu. Drugi slovenski politik dr. Krek zastopa končno obnovitev Jugoslavije. Dr. Krek, nekdanji beograjski ministar načeljuje Narodnemu odboru in obenem s Topalovičem predstavlja Jugoslavijo v odboru "Svobodna Evropa". Krog dr. Žebota ima veliko popularnost med e-

migracijo in vodi živahno politično propagandno delavnost. Glasilo Akcijskega odbora "Slovenska Država" dosledno zagovarja slovenski narodni program in mobilizira okoli sebe slovensko emigracijo v Evropi, USA in Kanadi. Glavne točke programa so:

- 1) Razdelitev Jugoslavije po nacionalnem principu.
- 2) Samostojna Slovenska Republika.
- 3) Zveza s Trstom.
- 4) Tesno sodelovanje z narodi srednje-vzhodne Evrope in celega kontinenta.

Pod temi vidiki je bila v novembru velika antikomunistična manifestacija Slovencev, Hrvatov in Makedoncev v South Chicagu. Sprejeta je bila resolucija za ostvarjenje samostojnih držav: Slovenije, Hrvaške in Makedonije. V resoluciji je tudi klavzula za osiguranje slovenskih manjšin v Avstriji in Italiji (Beneški Slovenci).

Vsi slovenski samostojniki podpisujejo "IZJAVO", da se pridružujejo ideji o narodni slovanski državi. Namen Izjave je, da podpisniki dajo pravico izbranim govoriti v njih imenu.

Mladi Samostojniški krog enega najmanjših slovanskih narodov uživa simpatije Ukrajincev kakor tudi Slovenci gledajo v svoji borbi na nas kot na svoje zaveznike.

Na svečani ukrajinski manifestaciji v Pittsburghu je nastopil tudi dr. C. Žebot. Napravil je zgodovinsko primerjavo med Ukrajinci in Slovenci in konkretiziral borbo obeh narodov proti njunim sosedom imperialistom. "Samo samostojne nacionalne države narodov Srednje-vzhodne Evrope in njih tesno sodelovanje jim mora zagotoviti politično svobodo in gospodarsko kulturni razvoj," je izjavil glasnik slovenskega samostojniškega kroga.

Ukrajinci želimo iz najglobljšega prijateljstva mnogo uspeha in obljublamo politično pomoč v skupni borbi temu svobodoljubnemu in visoko kulturnemu narodu." F. K.

Moj slovenski narod! Koliko si trpel, moj Bog, kdo toliko! Točili so ti ognja in strupa, ti pa si pil kakor žlahtno vino in še smehljaj si se, ko ti je gorel drob. Gore se odpirajo in rušijo grmeč, morja se razlivajo čez bregove, svetovi se podirajo . . . in ti, ubogo zrno v pesku, ti se smehljaš! Kako le moreš, kako ti srce da... Kaj te ni prav nič izučilo tisočletno hlapčevanje sebi in vsem — Ivan Cankar.

Največ sreče čuti tisti, kdor jo ima iz sebe samega; prav dosti, če iz nesreče drugega spoznava, kaj je zanj prav; ubožec pa je, kogar mora lastna nesreča poučiti o njegovih zmotah.

(I. Zorec: Domačija na Temenici.)

Dober Slovenec želi svojemu narodu lepšo bodočnost. Ta pa je možna samo v svobodni in suvereni slovanski državi! Zato: Podpisujte Slovensko Izjavo!

DRŽAVA SLOVENIJA

5.

Med tem ko je po 1945 naše slovensko zastopstvo pri jugoslovanski vladi v Londonu in pozneje v begunstvu v Rimu vstrajalo na svoji politiki, da moramo od Srbov vse potrpeti, da je naša edina rešitev, če nas bodo Srbi rešili, v Jugoslaviji, dasi so javno kričali tudi še dalje, da hočejo samo Veliko Srbijo, je pa del begunstva zagrabil za stoletno zahtevo slovenskega naroda po **samostojni državi Sloveniji** in organiziral se je v Rimu **Akcijski Odbor**, da nadaljuje delo naroda doma za državo Slovensko. Zanese naj to delo v najširše mase begunstva, narodu doma naj pa pove, da zunanji Slovenci mislijo in delajo za njegovo popolno svobodo in za boljšo bodočnost njegovo. Slovenci, kjerkoli so na svetu, v kateri koli državi, naj se vsak zavzame pri dotični vladi, pri dotičnih državnikih za tako rešitev slovenskega vprašanja. Kriče naj svetu kolikor najglasneje morejo: "Na svetu je še en narod, na katerega ste pozabili, — slovenski narod, ki je pravi narod, ki ima iste pravice do obstoja, kakor vsak veliki narod. Ta narod zahteva, da pride na svetovne zemljevidne njena dežela Slovenija. Ta narod zahteva svojo **samostojno državo**. O vsem drugem bomo pa pozneje govorili. To je zahteva slovenskega naroda, brez katere rešitve ne bo miru v Tržaškem kotu Evrope. **Trst je naš!** Slovenska zemlja je naša! Ne damo jo nikomur niti pedi. Zato ali država Slovenija — ali neprestani nemiri. Raje umremo, raje kri do zadnje kaplje, kakor pa še enkrat kakoršnakoli sužnost! Tisoč let jo je že dovelj!"

To je imel namen Akcijski Odbor v Rimu, samo to in nič drugega.

1947 je prišel v Ameriko vodilni član Akcijskega Odbora, **Dr. Ciril Žebot**, ko je bil nastavljen za profesorja gospodarstva na Duquesne Univerzi v Pittsburghu, Pa. Njegov namen je bil stopiti takoj v ozke zveze z ostalimi vodilnimi krogi med begunstvom in z njimi složno delati na načrtu Akcijskega Odbora, kot na maksimalnem programu naroda. Ako delajo drugi vodilni za kak drug program, kar delajo naj naprej. Vsak narod mora imeti itak dva programa, minimalnega, vsakega mora pa voditi posebna stranka zase, toda skupno in složno. Osnovna zahteva vsakega demokratizma je spoštovanje in pravica lastnega prepričanja. Pri vsaki politiki itak morata biti dve stranki, ker je drugače vsaka politika nemogoča.

Toda vodilni v begunstvu so nastopili **skrajno sovražno** proti temu narodnemu pokretu| Bog ve res, zakaj? Česa so se bali? Trdili so, da se s tem razdira "katoliška skupnost", ker je dr. Žebot tudi veren katoličan. Toda kako napačen je bil ta postopek, kaže jasno vsa naša ameriška politika v USA. kateri pameten človek bi mogel danes očitati republikanski stranki, da krši slovo v državi in bi zahteval od nje, da se združi z demokratsko stranko, ko pa vendar vsa država ve,

da so USA postale tako močna, tako bogata država samo na podlagi dveh strank, da bi bila vlada sama ustanovila drugo, ako bi ostala smo ena. Zato kako neumen ta očitek! Koliko nerazumevanje politike v demokraciji!

In tako smo začeli z našim malim lističem "**Slovenska država**".

S tem hočemo spraviti vse Slovence po svetu izven Slovenije, ki tako mislijo, v eno skupino, kjer bomo vse poskusili, da se doseže to, kar vemo, da je zahteva naroda, o čemer vemo in smo trdno prepričani, da je edino pravilni način narodnega dela danes, ker pa tudi vemo, da je to edina podlaga, če hočejo svetovni državniki enkrat za vselej rešiti tržaško vprašanje in vprašanje tistega kota Evrope, da toraj s tem samo sodelujemo z njimi za svetovni mir. Nič nismo proti onim v sedanjem vodstvu begunstva. Nič nismo proti njih delu in ne proti njih programu, če ga imajo in kakoršnega imajo, povedali ga nam še niso. Naj delajo, če mislijo, da bo tako bolj prav. Odgovornost pred narodom in zgodovino itak nosijo, če ne bo prav, kakor jo nosimo mi, če naše ne bo prav. Kdo pa more videti v prihodnost? Samo toliko pa zato zahtevamo zase, da naj tudi oni bodo toliko demokratičnega duha, da tudi naše prepričanje spoštujejo in ga puste pri miru in puste pri miru naše delo. Vsi imamo iste pravice in dolžnosti delati za svoj narod po svojem najboljšem prepričanju.

Zato zakaj rohneti nad nami? Čemu nas zmerjati? Čemu sramotiti samo eno osebo, ko nas je pa toliko, ki mislimo isto in enako? **Povejte, ali če bi ne bilo lepo, če bi dosegli svojo lastno državo, Jadransko švico? še vi bi je bili veseli.** In to ubijati s tem, da se po vodilni osebi sramotno udarja in udriha, ne bratje, **to ni krščansko tudi lepo ni, še najmanj je pa to narodno delo. To, to je razdiranje naše slovenske skupnosti**, pa naj bo to narodne, ali katoliške, ne pa naše skromno delo.

Vse Slovence širom sveta pa, ki enako mislijo, kakor mi, vabimo, stopite v naš krog! Pišite nam naročite se na "**Slovensko državo**" in pojdimo navdušeno na delo. Z.

KAJ PRAVIJO...

Klic Triglava (IV, 62): "Usoda slovenske manjšine je povsod enaka; to pa zahteva, da se slovenski begunci zganemo! Da prenehamo s tistim nesrečnim čakanjem in da odstranujemo neumno psihozo, da se ne da nič narediti. Treba je pomagati bratom v Korotanu, treba je postati njihov glasnik v svetu. Če za vse to ni razumevanja pri gotovih krogih slovenske emigracije, pustimo jih pri miru. Stopimo vkup tisti, ki smo voljni pomagati in delati, ki smo prepričani, da ne bomo uspeli z dostojanstvenim molkom."

Klic Triglava tudi ugotavlja, da takozvani "Slov. Nar. Odbor" ni demokratično sestavljen iz vseh starih slov. strank, ker socialista Dr. Jelenc ne zastopa slov.

socijalistične stranke.

V La Yougoslavie (srbski list v Parizu) je napisal Fr. Erjavec razpravo o "Podonavski federaciji in ISovencih", kjer odločno odbija vsak bodoči poizkus, da bi Slovence spravili pod kako avstrijsko-madžarsko varuštvo. Povdarja, da je bil vedno cilj Slovencev, da se vse ozemlje kjer prebivajo Slovenci združi v eno avtonomno politično telo. Kadar se bodo Hrvati, Čehi, Slovaki, Srbi, Romuni in Bolgari odločili za kako podonavsko federacijo, tedaj bi šli pod gotovimi garancijami vanjo tudi Slovenci.

Klic Triglava (IV, 60): "Na polju slovenskega narodnega programa je preteklo leto prineslo nekaj javnih izjav, ki izražajo željo in zahtevo Slovencev, da so **združeni v slovenski državi. To je osnova, na kateri stoje vsi nacionalno čuteči Slovenci brez razlike in o tem ne more biti več nobenega razgovora.**

Na kritiko Klica Triglava (IV, 61): "Urejene razmere", Slovenija (II, 4) prav vodeno in čisto v svojem duhu odgovarja: "Samo tisti, ki se prišteva k našemu krogu, ima pravico kritike in predlogov, v kolikor se tičejo naše skupnosti. (Le katere?) To velja tudi za naš politični program (le kateri?), za naš način dela in borbe (?), s katerim skušamo svoj propad doseči."

Lepo spričevalo za svojo katoliško politično moralo je podal F. Gabrovšek s svojim člankom: "Zmagala pa bo resnica", objavljen v Sloveniji (II, 2). S pobalinskim zmerjanjem še nikoli nihče ni prišel daleč. Zelo nam je žal.

"Slovenska Beseda", ki izhaja v B. Airesu, Argentina, se lahko naroči tudi pri upravi "Slovenske Države". Stane letno \$3. Vsem zavednim Slovincem jo kar najtopleje priporočamo!

"Danica", glasilo katoliških Hrvatov, ki izhaja v Chicagu, je v dveh zaporednih številkah: 10. jan. in 17. jan. prinesla članek izpod peresa uglednega hrvatskega književnika Antuna Bonefačića pod naslovom: "Slobodna država Slovenija". Med drugim piše: "Med starejšo politično gospodo je še nekaj ljudi, kateri svojo najidealnejšo mladino proglašajo za "ustaše samo zato, ker se je ta odločila zahtevati ono, do česa ima vsaki narod pravico: narodno in državno svobodo. Ti taktičarji spadajo med staro kramo. ker politični razvoj slovenskega naroda je mogoče osporavati, ni ga pa možno zadušiti. Sledečih deset let bo privedlo na površje mlade ljudi, kateri so preživeli slovensko Kalvarijo, pa bo doživelo slovensko Vstajenje skupaj s Hrvati".

Nova slovenska družina v Chicagu. — Iz taborišča v Trofaiach (Avstrija), je tik pred Božičem dospela 5-članska družina Alfreda Fischingera, kateremu je bil sponsor mr. Leo Mladič. Novodošli družini želimo vse najboljše v deželi svobode!

Slovenska država – program, ki naj druží Slovence

(Nadaljevanje s 1. str.)

Če preletimo psihofiziološki panorama človekovega življenja, naletimo na dobo, ki jo imenujemo ostarenje, ko opazimo pojave, ki bi jih mogil dobesedno aplicirati na nekatere, ki se žal danes prepogosto opazajo med Slovenci v begunstvu. To se pravi, naletimo na tisto pasivno pozabo preteklosti, ne da bi se iz nje kaj koristnega naučili. Zdi se, da nekateri prekmalu nastopijo dobo življenjske ostarelosti, ko se prične megliti spomin za bližnjo preteklost in znova zažive le "stari dobri časi" v spominu. Tako bi namreč hoteli obrniti tok časa in se vrniti v čase "ko vendar nismo tako slabo živeli" ne samo v domišljiji, pač pa celo v hotenju in delovanju. Tako je nujno, da se v glavah teh oboževalcev "dobre preteklosti" ustvari nesoglasje med realnostjo, ki jo živijo in "rožnato" preteklostjo o kateri sanjajo. Pa še ti sanjači bodo morali priznati, ko se zbudijo iz duševne omotice, **da današnji čas kar kriči po slovenski državi.**

Trdimo, da smo demokrati, to je tisti, ki upoštevajo narodovo voljo in jim je narodovo hotenje sveto in zakaj potemtakem v vsej polnosti ne prislunemo utripu slovenskega srca, ki kar kriči: **SLOVENIJA, SLOVENIJA!**

Med slovenskim narodom prevladuje kmečki stan. Kot kmečki sin le predobro vem, kaj čuti kmečka duša. Iz še toplih brazd, pokošenih livad in travnikov se dviga en sam vzdih — **SLOVENSKA DRŽAVA!**

Zanjo so se borili Gorenjci ob senčurskih dogodkih, zanjo so se borili slovenski fantje leta 1941 rekoč: "Gremo do Gorjancev in ne dalje". Za **Slovenijo** in ne za "novo federalno Jugoslavijo" smo se borili kot protikomunistični domobraneci. Z "**Živela Slovenija!**" smo slišali umirati neznane junake v makabejski borbi slovenskega naroda proti komunizmu. Za **SLOVENIJO** so se izjavile in se še vsak dan s solzami v očeh izjavljajo slovenske matere v trpeči domovini, ko se jim vračajo bolni in malarični, a premnogo-

krat tudi moralno pokvarjeni sinovi iz balkansko - bizantinskega "bratskega juga". Oh, te slovenske matere prav dobro vedo, da se Slovenija ne brani v Djevdjeliji in na Kajmakčalanu, temveč v Trstu, Gorici, na Rabi, v Korotanu. Narod, ki mu je Cankar pel o "nebesih pod Triglavom" se je že dostikrat plebiscitarno izjavil, da hoče biti na svoji zemlji svoj gospod. Če res demokratsko čutimo, prislunimo intimnemu utripu preprostega slovenskega človeka, pustimo vsakršno teoriziranje o takem ali podobnem vključevanju svoje hiše za pozneje, ko bomo svojo hišo tako uredili, da bomo v njej res gospodarji in ne samo najemniki. Otresimo se že vendar enkrat tistega čuta manjvrednosti, ki bi nas silil, da bi se vedno morali držati za krilo kakega "osvoboditelja". **Najprej storimo vse, da bi se nam to dete sploh rodilo in mnogo delajmo, da se nam bo rodilo čilo in zdravo,** potem ga lepo in krščansko vzgojimo in šele nato ga pustimo, da se igra v družbi enakih sovrstnikov. Ali bi ne bila največja neumnost določiti mu že pred rojstvom družbo, v kateri naj bi se igral?

Naj bi bil Slovencem, ki morda še oklevajo ali bi se izjavili, ali ne za **SLOVENSKO DRŽAVO**, opomin, tragični konec iskreno jugoslovensko orientiranega politika kot je bil pokojni dr. Ivan Hribar. Njegov, na pesku zgrajeni koncept "jugoslovenske domovine" se je čez noč razblinil v nič, kar ga je pognalo v smrt. Kar pa je zgrajeno na trdni skali naroda, pa vidimo, da vzdrži stoletja in tisočletja.

Vzemimo si še enkrat k srcu izrek, da "kdor ponižuje se sam, podlaga je tujčevi peti", pa bomo lahko odkrito — iskreno pozdravili list "**SLOVENSKA DRŽAVA**", ki si je nadel nalogo boriti se za vsake nadvlade prosto suvereno in demokratično "**SLOVENSKO DRŽAVO**".

Šele takšna Slovenija, to se pravi kot suverena država prosta komunistične ali kakršne koli tuje nadvlade, se bo mogla kot enakovredni in enakopravni član **direktno** v ključiti v družbo svobodnih evropskih narodov. **Zavedajmo se, da je Slovenija v Srednji Evropi — torej v srcu Evrope, in ji ni treba**

na poti v Evropo iti preko Beograda niti preko Dunaja ali Rima. Če smo zrel in polnoletni narod, nam je vsak "varuh" odveč!

Iskreno misleči Slovenci, zberimo se okrog edine ideje, ki nas kot Slovence more politično družiti: "SLOVENSKA DRŽAVA".

Dokažimo pred vsem svetom, da ni res, kar je o nas zapisal znani novinar Andres Revez: . . . "dasi so srednjeevropski narod, ki sta ga Rim in Dunaj civilizirala pa mu manjka možnosti, da bi si ustvaril lastno državo".

Pač pa delajmo vstrajno na tem, da bomo čimpreje uresničili to, kar omenjeni pisatelj trdi v isti knjigi ("Balkan", Madrid 1944) . . . "malo se sliši govoriti o Slovencih, toda po končani vojni bodo spet povzdignili svoj glas in zahtevali zemljo, kjer se govori Prešernov jezik". Da, zahtevamo danes in jutri: **SLOVENSKE POKRAJINE ZDRUŽENE V SLOVENSKI DRŽAVI.**

F. P., Evropa.

NARODI IN DINASTIJE

(Nadaljevanje s 2. str.)

Hočemo biti svobodni, v svoji narodni slovenski državi, ki bo obsegala vso slovensko zemljo. Nimamo slovenske dinastije in je ne potrebujemo. Slovenski narod si bo izbral iz svoje srede najvrednejšega, najboljšega sinu, ki bo njegov suveren. Le tako se hočemo združiti z drugimi narodi in pomagati graditi srečnejšo slovansko in evropsko bodočnost.

lb

Naročite se na edini slovenski satirični list
v Ameriki

KOPRIVE

"Mesečnik za štrgljanje javni grešnikov"

Urednik Ivan Jontez

Posebnost: Peter Kopriva s svojim neusmiljenim štrigljem

Naročnina \$1.00 na leto

KOPRIVE, 1107 E. 74th Street
Cleveland 3, Ohio

Ne pozabite naročiti Mohorjevih knjig za l. 1952. Ob 100 letnici Mohorjeve Družbe ne sme biti slovenske družine, kjer ne bi imeli Mohorjevih knjig. Pa tudi drugače podprimo Mohorjevo družbo, da si bo lahko nabavila potrebne tiskarske stroje!

Odmevi po širnem svetu

JOLIET

Gospod urednik! Z veseljem bom podpiral Vaš pokret. Oni ljudje, ki slovenskemu gibanju mečejo polena pod noge, so še vedno velesrbski centralisti. Noben Slovenec ne more več verjeti v obljube o nekih avtonomijah. Dr. Korošec je bil izvrsten politik, pa ni mogel uspeti. Koliko so kmečki ljudje doprinesli za narodno svobodo za časa Turkov, graščakov, in končno najhujše v borbi proti komunizmu. In takrat je bil narod sam. Ni bilo nikogar, ki bi mu kazal pravo pot. Sam se je boril, da si ohrani golo življenje, dočim so bili razni politiki na varnem. Tudi ravnanje zadnjih let v raznih taboriščih je bilo obsodbe vredno. Koliko nezasluzenih očitkov, podtikanj, zapostavljanj je bilo. Preprosto ljudstvo je bilo obsojeno na molk. Vsaka kritika je bila zločin nad "narodno skupnostjo". Žalostno je, da so razni politiki še danes nimajo določenega programa, zlasti slovenskega ne. Hočejo po vsej sili obnoviti trhlo zgradbo stare Jugoslavije ne glede na trpeče in težko preizkušeno ljudstvo. Kje je značajnost? Kje slovenski ponos? Delajte vsaj vi za dosego tega zaželjenega cilja — suverena slovenska država. — M. M.

CLEVELAND

List "Slovenska Država" sem sprejel. Prav razveselil sem se, kajti že naslov mi pove pravo slovensko idejo. Moram reči, navdušen sem. Prosim, pošljite mi vse doslej izišle številke tega dragocenega lista. Idejo bom podpiral z vsemi močmi! — I. N.

PITTSBURGH

Priloženo pošiljam svoto \$5.00 za naročnino lista "Slovenska Država" za zadnje in za tekoče leto, ostalo pa naj bo v podporo listu. Skušal bodem tudi malo poagitarirati pri prijateljih za Vaš list in to zaradi Vašega, kakor tudi mojega dobrega prijatelja dr. Žebota. Odkar je tukaj, ga poznam kot izvrstnega katoliškega moža, kar žali Bog jih imamo danes tako malo.

Vaš list je zame v veliko zadoščenje in informacijo glede naše lepe "bivše domovine". Tudi jaz sem rojen v stari domovini, ako ravno sem že dolgo tukaj (1897). ...Želim Vam tem potom veliko naročnikov tako, da bi mogli tedensko izhajati. Z iskrenimi pozdravi Vaš

John A. Dečman.

VESTI IZ PITTSBURGA

Congresman Blatnik v Pittsburghu. V zvezi s slavnostjo začetka CARE službe (paketi) za Jugoslavijo je 12. februarja obiskal Pittsburgh Hon. John A. Blatnik, congressman iz Minnesote, sin slovenskih staršev. Bil je častni govor-

nik na slavnostnem banketu. Ob tej priliki je g. Blatnik bil tudi na radiu, kjer je s sodnico Mrs. McBride, z direktorjem CARE iz New Yorka in s Prof. C. Žebotom debatiral o problemih v zvezi z ameriško pomočjo Jugoslaviji.

Zvezni Klub Osrednje Evrope. V Pittsburghu je bil januarja t. l. ustanovljen "Zvezni Klub Osrednje Evrope — Gibanja za Svobodno in Združeno Osrednjo Evropo". Pravila Kluba takole označujejo namen gibanja: "Pospeševati idejo svobodne in združene Osrednje Evrope, osnovane na načelu politične individualnosti in ravnopravnosti ter pravice od samoodločbe za vse narode na osrednjem evropskem prostoru med Nemčijo, Italijo in Rusijo, ter na splošno spoznani potrebi njih varnosti po osvoboditvi izpod sadanjega totalitarnega zasužnjenja". Klub je izvolil naslednji odbor: Predsednik, Prof. Kazys Paktas, Litva; Podpredsednik, Prof. Stephen Borsody, Madžarska; Tajnik, Prof. Ciril Žebot, Slovenija; Blagajnik, Anton Lucky, LL.M., Ukrajina. Klub je stopil v stike z uradnimi in zasebnimi ameriškimi ustanovami, ki se zanimajo za vprašanje osvoboditve in pravilne ureditve osrednje Evrope, ter pripravljaja večjo manifestacijo Amerikancev osrednje-evropskega porekla za uresničenje svobodne in združene osrednje Evrope. V načrtu je ustanovitev podobnih Klubov v drugih večjih ameriških središčih.

PITTSBURGH, PA.

Pošiljam enoletno naročnino za list. Želim Vam mnogo uspeha. Vem, ljudje so se naveličali politike, ker so bili že večkrat razočarani, saj se to ni le dogajalo tukaj, pač pa in še posebej v stari domovini, kjer je imela skupna država vse prilike za složno delo v procvit skupnosti. Vspeli pa so le do medsebojne zlorabe. Razbit lončeni lonec, katerega so drotarji povezali z žico, da še more ostati. Ko bo rja prejedla žico, bo lonec razpadel. Lepo pozdravljeni! I. B.

MONTREAL, CANADA

Prilagam ček za naročnino. List mi ugaja. Kar naprej. Smeje se, kdor se zadnji smeje. Ko se bolje privadam kraju, jeziku in okoliščinam, pa Vam bom pridobil tudi nove naročnike. Lepo pozdravljeni. M. K.

IZ UPRAVE LISTA:

Mnogi nas prosijo, da bi jim poslali vse doslej izišle številke "SD". Sporočamo, da so nam pošle vse številke, le šte. 5. in 6. iz leta 1950 sta še v zalogi. Pošla nam je tudi vsa 1. šte. iz letošnjega leta.

Za TISKOVNI SKLAD so darovali: Po \$20 — neimenovan iz okolice Clevelanda; po \$5 — neimenovan iz Chicaga; J. Dechman; po \$2 — J. T., Chicago, D. H., Washington; po 80c: J. Povše, S. Chicago in P. Maček, Chicago; Vilko J., Mass., L. C., Chicago \$2.

IDEJO SUVERENE SLOVENSKE DRŽAVE PODPIRAJMO TUDI S TEM, DA PRISPEVAMO VTISKOVNI SKLAD. KDOR HOČE SLOVENSKI DOMOVINI DOBRO, NAROČA, ČITA, ŠIRI NAŠ LIST. OBENEM PA TUDI KAJ DARUJE ZA NAŠ TISK. DOBER SLOVENEČ ČITA "SLOVENSKO DRŽAVO"!

Iz Chicaga in okolice

Slovenske radijske oddaje. Prenaša jih vsako nedeljo od 1. do pol 2. pop. WWCA (valovna dolžina 1270) za Chicago in okolico. Veseli smo, da bomo lahko odslej imeli priliko slišati lepo slovensko besedo, slovensko pesem, vmes pa tudi kaj za lepega za srčno omiko. Slovenci, podprite Ameriško slovenski radijski klub!

Veseli dogodek. Tetka "štorklja" se je oglasila v družini Mr. Lojzeta in Vere Gregorič. Za spomin je pustila srčkano deklico, ki so jo krstili na ime Helena (Alenčica). Očku in mami naj bo vedno le v veselje!

Na pot v Avstralijo. Te dni bosta odpotovala med Slovence v Avstralijo preč. g. p. Klavdij Okorn, ki je zlasti dobro poznan med Slovenci v Chicagu in pa u. Beno Korbič, ki se nahaja v Johnstownu. Vršila bosta med slovenskimi naseljenci dušno pastirstvo. Gotovo ju bodo naši rojaki sprejeli z odprtimi rokami in bosta našla vneta dušna pastirja tudi sprejemljiva srca za večne resnice. Bog ju spremeljaj na potu in blagoslavljal njune napore!

† Rev. Marcel Marinšek, OFM, — umrl. Skoro nepričakovano je 5. marca posegla smrt med samostansko družino v Lemontu in iztrgala iz nje patra Marcela Marinška v najlepših moških letih. Pokojnik je dovršil bogoslovne študije v Mariboru na Štajerskem, kjer je bil tudi posvečen, in je bil sošolec župnika fathra Lenarta Bogolina. Za časa svojega delovanja pri Sv. Štefanu v Chicagu je pokazal veliko gorečnost ter je storil mnogo dobrega za slovensko župnijo. Naj počiva v miru.

Službe išče. Zobotehnik, Mr. John Povše, 9501 Ewing Avenue, South Chicago, išče službo zobnega tehnikarja. Ima v tej stroki večletno prakso. Kdor mu more dati kak nasvet in mu pomagati do zaželjene službe, naj mu to sporoči na gornji naslov, ali pa naši upravi.